

Webové prezentace II

Složení kurzu

navazuje na webové prezentace I

- vždy úvodní teoretická část (kratší)

- následována praktickou částí (delší)

Navazovat na html bude:

- xhtml, css, xml
- redakční systémy (k čemu slouží a jak se používají)
- další technologie dle časových možností

správná syntaxe html

- tagy (párové / nepárové):

`<tag> libovolný obsah </tag>`

`<h1>nadpis první úrovně</h1>`

`<tag>`

(tohle
tohle)

- atributy

`<tag atribut="hodnota atributu">`

`<hr size=„15" width=„750">`

Př. zkusit

správná struktura html

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01  
Transitional//EN">  
<html>  
<head>  
    <title>titulek html dokumentu</title>  
</head>  
<body>  
tělo stránky (vše co se na stránce zobrazí)  
</body>  
</html>
```

Př1. zkusit

Blokové elementy v HTML

■ P – odstavec

`<p align="center">vycentrovaný odstavec</p>`

Př.2

■ Br - zalomení řádku

`text text text
text na dalším řádku`

Př.3

■ address

```
<address>  
  MU Brno<br>  
  Veverří<br>  
  Brno<br>  
</address>
```

■ h1-h6

```
<h1>nadpis první úrovně</h1>  
  <h2>nadpis druhé úrovně</h2>  
    <h3>nadpis třetí úrovně</h3>  
      <h4>nadpis čtvrté úrovně</h4>  
        <h5>nadpis páté úrovně</h5>  
          <h6>nadpis šesté úrovně</h6>
```

..slouží pro strukturování textu, velmi podstatné, vyzkoušet

■ Hr - vodorovná čára

<hr>

<hr size="5" width="250">

<hr size="10" width="150" noshade>

<hr size="10" width="150" noshade color="red">

<hr size="10" width="150" noshade color="red" align="right">

<hr size="10" width="150" noshade color="red" align="left">

Vyzkoušet

Fyzické formátování v HTML

■ I – kurzíva

`<i>písmo zobrazené v kurzívě</i>` výsledek: *písmo zobrazené v kurzívě*

■ B - tučné písmo

`tučné písmo` výsledek: **tučné písmo**

■ U - podtržené písmo

`<u>podtržené písmo</u>` výsledek: podtržené písmo

■ Sup - horní index

`m²` výsledek: m²

■ Sub - dolní index

`H₂O` výsledek: H₂O

■ Big - větší písmo

`<big>větší písmo</big>` výsledek: větší písmo

■ Small - menší písmo

`<small>menší písmo</small>` výsledek: menší písmo

■ S - přeškrtnuté písmo

`<s>přeškrtnuté písmo</s>` výsledek: přeškrtnuté písmo

■ Blink – blikání

`<blink>blikající písmo</blink>` výsledek: blikající písmo

■ Font – písmo

HTML kódy na pozadí

- atribut **bgcolor**
- ```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01 Transitional//EN">
<HTML>
<HEAD>
<TITLE>HTML kódy na pozadí - barvy</TITLE>
</HEAD>
<BODY bgcolor="green">
<p>Tato stránka bude mít zelené pozadí...</p>
</BODY>
</HTML>
```
- Př.6

# Obrázek na pozadí

- ```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML
4.01 Transitional//EN">
<HTML>
<HEAD>
<TITLE>HTML kódy na pozadí -
obrázek</TITLE>
</HEAD>
<BODY background="obrazek.gif">
<p>Tato stránka bude mít na pozadí obrázek...
</BODY>
</HTML>
```
- Vyzkoušet analogicky dle předchozího příkladu

Seznam

- li /položka seznamu/
nepovinně párový
- ul /odrážkový (nečíslovaný) seznam/
- ol /číslovaný seznam/

nečíslovaný seznam

- atribut Type

Atribut type se používá k nastavení druhu odrážky na výběr jsou tři puntík, kolečko a čtverec Hodnoty jsou disc(puntík), circle (kolečko), square(obdélník). Type se může zapisovat v ul i li.

```
<ul type="circle">  
  <li>první položka  
  <li>druhá položka  
  <li>třetí položka  
</ul>
```


Číselný seznam

■ **Type - atribut**

U číselných seznamů se atribut type používá k nastavení druhu číslic hodnoty jsou: 1(normální číslování), A(velká písmena), a(malá písmena), I(římské číslice), i(malé římské číslice).Type se může zapisovat v ol i li.

■ **Start - atribut**

Atribut start se používá k změně počátečního čísla nebo písmena.

Př. 2

Definiční seznam

- Definiční seznamy se uzavírají do párového tagu `<dl></dl>`, před definovaný termín musíte zapsat nepárový tag `<dt>` a před samotný popis termínu musíte zapsat nepárový tag `<dd>`. Text popisu termínu bude odsazena zleva od okolního textu.

Př. 3

Odkazy

■ A - odkaz

A je párový tag obsahuje atributy bez kterých by nefungoval jako text odkazu se zobrazí to co je mezi tagy `<a>` a `` můžete zadat text nebo i obrázek který bude sloužit jako odkaz..

Atribut Href (cesta)

- Tento atribut se používá k zadání **URL**(co je to url = adresa) jeho hodnotou je cesta k souboru může se použít **absolutní** nebo **relativní**. jako absolutní se uvede např. `http://www.seznam.cz` Na začátku musí být to `http://` jinak by to fungovalo jako relativní v relativní adrese se může napsat pouze jméno souboru např. `stranka.html` pokud je stránka v dalším pod adresáři použije se ve tvaru `adresar/stranka.html`

protokol mailto

- Pro odkaz na e-mail musíte zadat jiný protokol pro odkaz se použije protokol mailto: existují další (gothor, telnet, file, ftp).

atribut target

- Atribut target se používá k nastavení okna v kterém se bude stránka načítat se využije hlavně s rámy které dokážou okno stránky rozdělit na několik částí. Např:
 - `_blank` (nové okno)
 - `_self` (totéž okno)

Pr. 4

Vložení obrázku

■ **Img - obrázek**

Obrázky se vkládají na stránku nepárovým tagem `img` možné grafické formáty jsou gif, jpeg a poslední dobou png. Pomocí tagu `img` také můžete na stránky vložit video ale musíte zaměnit atribut `src` za `dynsrc`.

Atribut src

- **Src - cesta k souboru**

U obrázků je src nejdůležitější atribut, jako jeho hodnota se uvádí cesta k souboru může se použít relativní i absolutní.

```

```

Atribut alt

■ Alt - popis obrázku

Atribut alt slouží jako alternativní text zobrazuje se pokud se nezobrazí obrázky nebo po najetí na obrázek ve žluté bublině, jako hodnota se používá popis obrázku.

```

```

Width a height - šířka a výška

- atribut šířky a výšky, udává se v pixelech

Pr. 5

Tabulky

- Na internetových stránkách se tabulky používají ve dvou případech:
 - 1) Jestliže je potřeba udělat klasickou tabulku.
 - 2) Jako pomůcka pro úpravu stránek, když je něco potřeba někam umístit (např. sloupcová sazba).

Nejjednodušší tabulka

```
<table >  
  <tr> <td>Obsah buňky</td>  
  <td>Další buňka</td> </tr>  
  <tr> <td>levá  
spodní</td>   <td>pravá  
spodní</td> </tr>  
</table>
```


Co znamenají jednotlivé tagy:

- **<table>**

Párový tag, který začíná tabulku.

- **<tr>**

Párový tag, který začíná a končí *řádek* tabulky. (TR znamená table row, čili řádek).

- **<td>**

Tag buňky tabulky.

Tag pro hlavičkové pole

■ `<th>`

`<th>` se dá použít namísto `<td>`, ale znamená to hlavičkové pole. Obsah bývá tučný a zarovnaný na střed. Používání této značky se doporučuje kvůli automatickému zpracování textu (například mně se díky CSS stylům rovnou podbarvilo zeleně).

Atributy v tabulkách

- **border**

atribut tagu `<table>`, který nastavuje šířku vnějšího rámečku kolem tabulky (v obrazovkových bodech);

kdyby bylo `border="0"`, nevykreslí se ani vnitřní mřížka

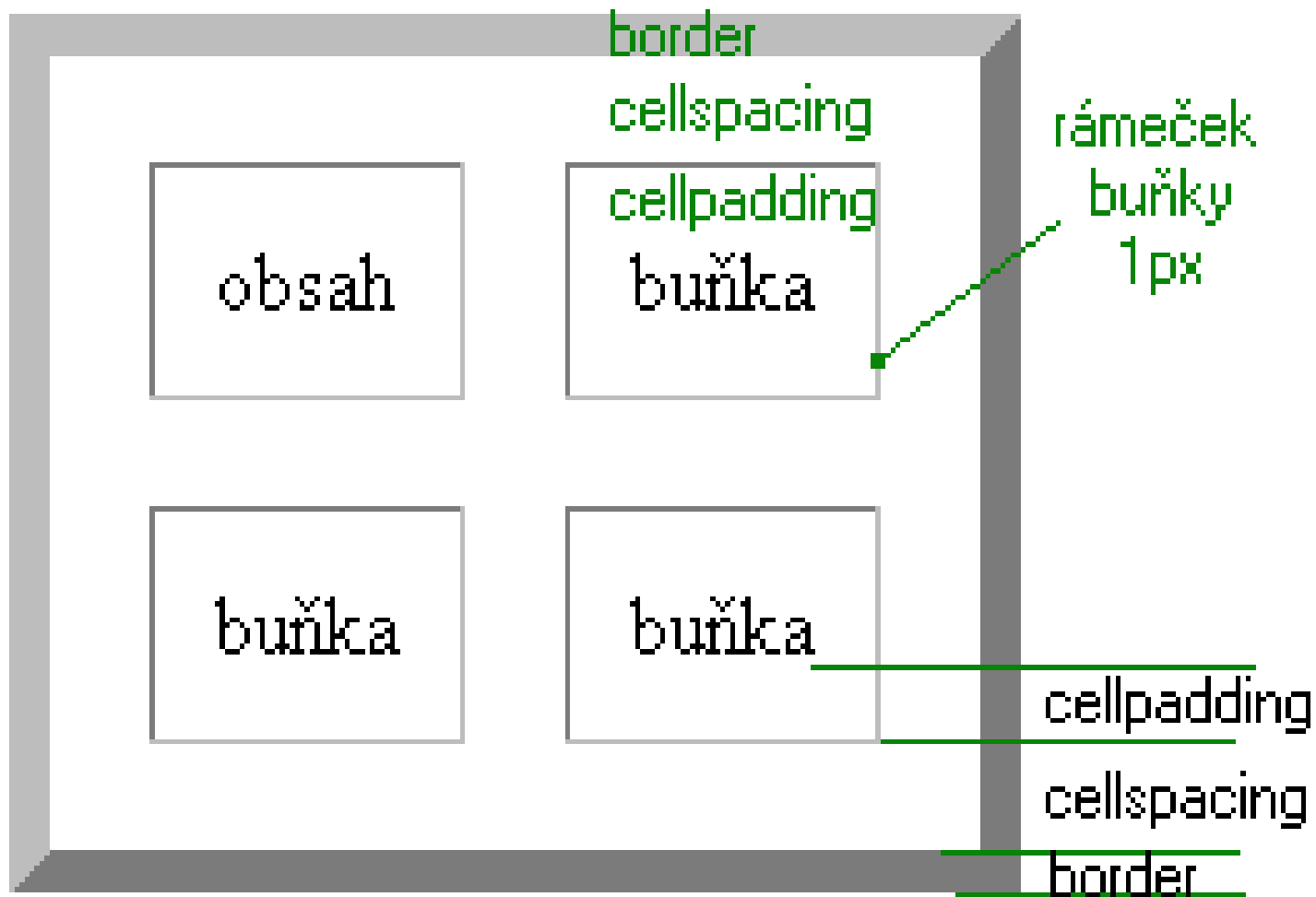
- **cellpadding**

vnitřní okraj buněk (v pixelech), čili vzdálenost textu od rámečku. Taktéž atribut tagu `<table>`

- **cellspacing**

vnější okraj buněk (vně rámečku)

```
<table border="8" cellpadding="12" cellspacing="20">
```


Př. 6

<!-- poznámka -->

- Všechno, co je v HTML souboru obaleno značkami <!-- a -->, je považováno za poznámku a **nezobrazuje se**. <!-- je tedy začátek poznámky, --> její konec.

Př. 7 (procvičení)

Tagy patřící do hlavičky (head)

- title

- link

- meta

tag title

- Titulek stránky. Párový tag. Mezi značkami `<title>` a `</title>` je text, který bude chápán jako titulek. Titulek má několik málo známých funkcí, například:
 - zobrazuje se v záhlaví okna a na hlavním panelu jako nadpis aplikace
 - zobrazuje se jako nadpis ve vyhledávacích
 - je prioritní při indexování stránky vyhledávacími roboty
 - Obsahem elementu může být pouze obyčejný text bez tagů.

tag link

Spojitost s jiným souborem, neviditelný vztah. Nejčastěji se užívá pro propojení s externím CSS stylem. Nepárový tag, vyskytuje se pouze v hlavičce.

atributy tagu **link**

- **rel** vztah k linkovanému souboru *stylesheet* | teoreticky i další
- **href** cesta k linkovanému souboru URL
- **type** typ souboru specifikace (např. "text/css")

Př.: `<link rel="stylesheet" type="text/css" href="soubor.css">`

tag meta

Informace o dokumentu. Nepárový tag vyskytující se v hlavičce. Slouží třeba k informaci o klíčových slovech nebo použitém kódování. Běžná internetová stránka má v hlavičce kolem čtyř různých tagů `<meta>`. V praxi je čtou a používají pouze programy (vyhledávače, parsery a editory).

atribut **name**

- keywords
- descriptions
- author

Příklady atributu name

- `<meta name="description" content="Popis našich stránek.">`
- `<meta name="keywords" content="hudba,kytara,flétna,fletna">`
- ukázka (www.okennisystemy.cz)

přímo do www stránky

- `<style type="text/css">`
styl psaný v jazyce CSS
`</style>`
...tzv stylopis
- `<body>`
`<p style="color:blue">` první odstavec na stránce
bude zobrazen modře
`</body>`
`</html>`
(Př. stylIV) ...tzv přímý styl

externí soubor

- ```
<html>
<head>
<title>stránka se styly</title>
<link rel="stylesheet" type="text/css"
href="soubor.css">
```
- ```
<style type="text/css">  
@import url('pokus.css');  
</style>
```


Selektor a Deklarace

- `p {color:white; background-color:black }`
- `<p style="color= 'white';background -color= 'black' ">`
- Vše se musí zapisovat jako v příkladu nejdříve selektor a pak deklarace, deklarace musí být uzavřena do znaku `{` a `}` každá vlastnost od hodnoty se odděluje dvojtečkou : pokud zapisujete více vlastností musí se oddělit středníkem ;

Více selektorů

```
h1, h2, h3, h4 {color:green;  
background-color:gold } (Př. styl_VI)
```

- Pokud chcete pro více selektorů napsat stejnou deklaraci např. u nadpisů napíšete selektory za sebou a oddělíte je čárkami. Následující příklad zajistí že nadpisy h1-h4 se budou zobrazovat zeleně se zlatým pozadím.

příklad_uvod

- Př. `příklad_stylopis`
- Př. `příklad_externi`

CSS font

otevřít z příručky

- Př. vsechny_hodnoty (vsechny_hodnoty)
- Př. italic bold 15px Arial (vybrane_hodnoty)
- Př. přes font (vybrane_hodnoty_font)

tagy Span a Div

- Někdy je ale potřeba zformátovat kus textu, který není vymezen žádným konkrétním tagem. Proto se tam vloží nový tag. Zahrnuje-li formátovaná oblast více odstavců, použije se párový tag `<div>`, v rámci jednoho odstavce se používá ``, protože `<div>` by to roztrhal do více odstavců.

Rozdíl mezi `<div>` a ``

- Div je element blokový
- span je element řádkový.
- Př. div
- Př. span

Komentář

■ Komentáře

- Aby byl styl více čitelný a jasný můžete si do něj přidávat komentáře které prohlížeč ignoruje, komentář se vkládá mezi znaky `/*` a `*/` a může být i přes několik řádků.
- Je dobré se v komentářích vyvarovat psaní písmen `ě š č ř ž`, protože některé prohlížeče s tím mají problémy.

Třídy a Identifikátory

- U každého elementu v html možné přiřadit atributy class a id pomocí kterých můžete na daný element navázat styl, jako hodnoty se uvádí jakékoliv jméno nebo číslo.
- užívá se pokud chcete např. jeden element formátovat více styly.

Příklad třída

- Příkladem vlastního stylu může být podtitul. (Nepatří do nadpisu a přece by měl být formátován odlišně než normální text.) Dá se formátovat přímo, ale aby byl ve všech dokumentech stejný, je dobré nadefinovat jej jako styl. HTML ale nemá pro podtitul žádný tag `<podtitul>`, a tak si musím pomoci jinak. Vytvořím *třídu* s názvem podtitul, ve stylopisu mu nadefinuji vlastnosti (třeba tučnost, zarovnání na střed) a u daného textu jenom řeknu, že patří do třídy podtitul.

Ukázka

- `<style>`
`.podtitul { text-align: center; font-weight: bold; text-decoration: overline} /* zarovnání na střed, tučné písmo a nadtržení* /`
`</style>`
- `<p class="podtitul">Text podtitulu</p>`

Druhý případ

- `p{color : Black;}`
`p.cervena{color : Red;}`
- Předchozí stylopis zajistí že každý odstavec bude zobrazen černým písmen a odstavce s třídou cervena (p class="cervena") se zobrazí červenou barvou. **Vyzkoušet Př.**
- rozdíl mezi **p.cervena** a **.cervena**

Identifikátor

- Pro jednoznačný popis nějakého elementu existuje univerzální atribut ID. I jemu se může ve stylopisu přiřadit nějaká deklarace, ale na rozdíl od třídy nezačíná tečkou, ale dvojkřížkem #. V těle dokumentu by se element s jedním identifikátorem měl vyskytovat jenom jednou.

Příklad identifikátor

- **#podtitul { text-align: center; font-weight: bold; text-decoration: underline}**
- a v těle by se odstavci přiřadila identifikace atributem id:
- **<p id="podtitul">Text podtitulu</p>**
- Identifikátor id se z hlediska CSS chová stejně jako třída class.

Příklad

- trida
- identifikátor